

איציק מנגר

נעמי מתפללת - אלהי אברום -

מוקדש לאחותי שיינדל
ולחבר שלה, הארג חלקה גלחמן

עומדת נעמי הזקנה בחדרה,
לוחשת - אלהי אברום -
וכלותיה בהירות השער
קושבות לה קשב רחום.

-אלהי אברהם, אל גדול וחנון,
השבת הקדושה יוצאת.
וכמו השבת בכפר הזר
חלפה שמחתי בלא-עת.

לאט קרבה היא אל החלון:
בחוץ השחנה משחירה.
נשמה בכנפיה בדי-עמל,
ורוח הערב קרירה.

את השחנה אלימלך קנה,
ללחם טחן גרעינים.
עתה הפעל בעולם-האמת
ומתו שני הבנים.

עתה אלמנה שוממה היא בכפר,
רק שתי כלותיה עמה.
ערפה טובה היא כפת-קבר,
ורות מלאת-חן ותמה.

נוכרת נעמי: אי-או, אי-או
את השקצות הרי דחתה.
אך כך מן-הסתם גור הערל,
את שפיהן תחבב היא עתה.

דעם פראגמענט פון דער פאעמע „רות“ ווידמע איך מיין שוועסטער
שיינדל און איר חבר, דעם וועבער וואלקע גלאומאן.
צוויי דריטל פון דער פאעמע, אין איינעם מיט אנדערע מאנוסקריפטן,
זענען מיר פארלוירן געגאנגען בעת מיין וואנדער און וואגל.

נעמי זאגט „גאט פון אברם“

די אלטע נעמי אין מיטן שטוב
שעפטשעט „גאט פון אברם“,
די בלאנדע שטורן נעבן איר
הערן פארמיק און פרום.

„גאט פון אברהם, גרויסער גאט,
דער הייליקער שבת פארנייט
און ווי דער שבת אין פראעמדן דארף
אזוי איז אזעק מיין פרייד.“

זי גייט פאמעלעך צום פענצמער צו:
אין דרויסן טונקלם די מיל.
זי אפעמט מיט די פליגל קוים,
דער אונטשווינג איז קיל.

די מיל האט אלימלך געקויפט
און די מיל האט געמאלן ברוים,
איצט איז דער סאן אויף דער אמתער וועלט
און ביידע זין זענען טויט.

איצט איז זי א וויסע אלמנה אין דארף,
מיט ביידע שטורן אליין —
ערפה איז גוט ווי ראזעווע ברוים
און רות איז פרום און שוין.

נעמי דערמאנט זיך: א מאל א מאל,
זי האט די שיקסלעך נישט געוואלט,
נאר ס'איז מסתמא געווען באשערט —
איצט האט זי ביידע האלד.

רות, אנגעשריבן אין צפון-פאריקע אין יאר 1940. איז געווארן צום ערשטן מאל
פארעפנטלעכט אין יאר 1942 אין באנד וואלקנס איבערן דאך, אין לאנדאן.
[איבערגעדרוקט אין חדרש איציק, פאריז 1951 און אין ליד און באקאדע, ניו-יארק
1952.]

לְבַנְיָהּ שְׁלֵה הֵן קָשְׁרוּ אֶהְבָּה
וְעָמְלוּ אִתָּם בְּשָׂדוֹת,
וְלֵה, לְבַעֲלָהּ, נָתַן הֵן יָקָר,
וְחָלְקוּ לָהֶם רֵב כְּבוֹד.

עֵתָה, מֵה־צָר, אֲלֻמְעוֹת הֵן שְׁתִּיהֵן.
וְאִף הִיא – אֲלֻמְנָה מְרֻדָּה.
לְהֵן צְסֻרוֹת עוֹד שְׁמָחוֹת מִן־הַסֶּתֶם,
אִף הִיא, אֲבָן גְּלֻמְדָּה.

בְּרָגֵל לֵאָה תִּסְחָב, תִּסְחָב,
עַד תִּבּוֹא וְאֵת כְּנָעַן תִּרְאֶה,
וְשֵׁם מְלֵאכֵי־הַמָּוֶת הִקָּר
לְבַעַל שְׁנֵי לָהּ יִהְיֶה.

לֹחֶשֶׁת נַעֲמִי, כְּלוֹתֶיהָ בְּצַד
קוֹשְׁבוֹת לָהּ קָשָׁב רַחוּם.
בַּחֲצֵי מְרִיח־לְרוּחַ, חֲצִיר,
בַּחֲדָר – בְּ־אֵלֵהי אֲבָרוּם.

זיי האבן די זין אירע ליב געהאט,
געארבעט מיט זיי אין פֿעלד.
און שווער און שוויגער, דאס אויג אין קאפּ
און כבוד פֿון דער וועלט.

איצט זענען זיי געבעך אלמנות צוויי
און זי – אן אלמנה אליין.
פֿאר זיי האט די ערד נאך מסתמא פֿרייד,
נאר זי, אן עלנטער שטיין.

וועט זיך שלעפן און שלעפן צו פֿום,
בזי זי וועט קומען קיין פֿנען
און דארטן וועט דער מלאך־המוות
ווערן איר צווייטער מאן.

נעמי שעפטשעט, און נעבן איר
הארבן די שנורן פֿרום –
אין דרויסן שמעקט מיט היי און ווינט,
אין שטוב מיט „גאט פֿון אַבֿרם“.

נעמי קען נישט שלאָפֿן

די אלטע נעמי ליגט אין בעט
און קען נישט אנטשלאָפֿן ווערן,
אין פֿענצער צימערן גוט און גאלד
דריי גרויסע פֿרומע שמערן.

די אייגענע שמערן וואָס אין דער היים,
פֿאר וואָס זשע זענען זיי פֿרעמד?
און נעמי פֿילט ווי דאָס אלטע האַרץ
קלעמט און קלעמט און קלעמט.

אונטער די פֿרעמדע שמערן הי
לאָזט זי קבֿרים צוריק,
איבער די קבֿרים וויינט און קלאָגט
איר אייגן חרוֹב גליק.

מאָרגן קאַיטער, מיטן אייבערשטן הילף,
גייט זי אויף תמיד אַוועק.
מאַקע? באַמט? און מיט אַ מאַל
באַפֿאַלט זי אַ מאַדנע שרעק.

די קבֿרים מאַנען און רופֿן זי:
„נעמי... מאַמע... גיין!
בלויב דאָ מיט אונדז, בלויב נעבן אונדז,
דו מאַרסט, דו וועסט נישט גיין.“

נישט דארטן וווּ ס'שטייט דיין וויג,
נישט דארטן איז דיין היים,
נאר דאָ וווּ דו האַסט אונדז פֿאַרשאַרמ
מיט פֿיכטער ערד און לייט.“

נעמי איגה יכולה לישון

שׁוֹכְבַת נַעֲמִי הִזְקַנָּה בַּמָּטָה,
לֹא תוּכַל הַרְדֵּם וְלִישׁוֹן.
שְׁלֵשָׁה כּוֹכָבִים תָּמִים וְגִדּוּלִים
רוֹטְטִים בְּזָהָב בַּחֲלוֹן.

אוֹתָם כּוֹכָבִים, שְׁאַרְחוּ בְּבֵיתָה,
מִדּוּעַ זָרִים לְמַבְט?
חֲשֵׂה נַעֲמִי שְׁלֵבָה הַזֶּקֶן
נִצְבֵּס וְנִצְבֵּס וְנִצְבֵּס.

כֹּאן, מִתַּחַת לְכוֹכָבִים זָרִים,
קְבָרִים הִיא נוֹטְשֶׁת עַכְשָׁיו,
וְעַל הַקְּבָרִים בּוֹכָה וְסוֹפֵד
הָאִשֶּׁר שְׁלֵה שְׁחָרַב.

מָחַר עִם שְׁחָרִית, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם,
הִיא תִּקּוּם, תִּעֲקֹר לְעַד.
הָאֲמָנָם זֹו אֲמָתוֹ וְלִסְתַע־פְּתָאָם
לְבָה פִּחַד־זָר כֹּה יִפְחַד.

הוֹבְעִים הַקְּבָרִים וְאֵלֶיהָ קוֹרְאִים:
„נַעֲמִי... אֲמַנְ... הִי לֹא!
אַתָּה הִי, לְיַדְנֵי שְׁהִי,
אַסּוּר לָךְ לְלַכֵּת מִפֶּה!“

לא שם, במקום שערשף בו עמדה,
לא שם הוא ביתך לתמיד.
רק כאן, במקום בו עלינו סתמת
העפר הרטב והטיט.

רוצדת נעמי: שופט העולם,
נתיב נא נלה לי נכון.
האלף לדרכי, או כאן אשאר
עד ליומי האחרון?

ונעמי שומעה שהרוח הומה
במ־תפוחים, תוף הצל.
ולפתע-פתאם, בלא הנה וקול,
אליה נלה חסד-אל:

הם, המתים, צללים הם בלבד,
רק צער זרמים הם ובכי.
ואלהים הוא האור, הוא הנו אור-עולם,
קומי עם שחר ולכי!

אלהיך איננו שומר על קברים,
רק שם, על ערשך הוא ישמר.
קומי, גמי, וחזרי לביתך
מחר, עת תצ רק האור.

נעמי מחיכת. הרוח הומה
במ־תפוחים, תוף הצל.
היא שוקעה בתנמה. ומעל לראשה
רוטט לו חסד-האל.

נעמי פיבערם: „נערעכמער גאט,
אנטפלעק פאר מיר דעם וועג,
צי זאל איך גיין, צי בלייבן דא
ביון סוף פון מינע טעג?”

און נעמי הערמ ווי ס'רוישט דער ווינט
אין נאענטן עפלסאד
און מיט א מאל און אן א קול
אנטפלעקט זיך גאטס גענאד.

„די טויטע זענען שאטנס בלויז
וואס טוען רק נאר וויי,
און גאט איז ליכט, איז אייביק ליכט,
שטיי אויף פאר טאג און גיי!”

נישט בני די קברים וואכט דיין גאט
נאר דארטן בני דיין וויי,
שטיי אויף, מיין קינד, ווען ס'טאגט דער טאג,
און גיי אהיים צוריק!”

נעמי שמייכלט. אין דרויסן רוישט
דער ווינט אין עפלסאד.
זי ווערט אנטשלאפן און איבער איר
ציטערט גאטס גענאד.

עֲרֵפָה קֶען נִישַׁט שְׁלֶאָפֶן

עֲרֵפָה זִיצַט אִין אִיר חֶדֶר בְּנֵי נֶאָכַט
און לִיעֵנַט נֶאָךְ אַ מֶאָל דֵּעַם בְּרִיוּן.
דער מֶאָמַע, דער אַלמֶער פּוּיער, שְׁרֵיבֶכַט,
זי לִיעֵנַט און אַמֶעמַט מִיף.

„עֲרֵפֶאָסִיאַ, מַעֲכַמֶערל, קוּם אַהִיִים,
די מֶאָמַע אִיז אַלַט און קֶרֶאָנַק.
קֶרֶאָסַא די קוּ האַט זיך גַעקֶאַלֶבֶט
און אַלץ אִיז גַאַט־זִי־דֶאַנַק.

„סַמֶאַשַׁעק דער מִילנֶער האַט זִיִן ווִיב
מִיט דער האַק בְּנֵי נֶאָכַט גַעמִוִיט,
אִיצַט זִיצַט ער אִין, קֶאַזַע. גַעלִוִיבֶט צוּ גַאַט,
מִיר שְׁלַעפֶן דֶאַס שְׁמִיקַל בְּרִוּיט...

„אַניוּסִיאַ דֵּעַם קֶאַוּאַלַס אִיז פֿון שְׁמֶאַט
גַעקוּמַען אַהִיִים מִיט אַ בּוּיך,
די מֶאָמַע ווִינַט און דער קֶאַוּאַל מֶרִינַקַט
און שְׁלֶאַגַט אַז סִגִיִים אַ רִוּיך.

„בְּנֵי אִיצַקָא דֵּעַם זְשִׁיד, דֵּעַם שְׁעַנַקֶער פֿון דֶאַרף,
האַט מַען אַלַע שׁוִיבֶן צַעקֶלֶאַפֶט
און אִיצַקָא אַלִיִן מִיט זִיִן הוּזִוגַעזִינַד
האַבֶן וּוּאַשְׁנַע אַרִיִנגַעכֶאַפֶט.

„יאַ, אַנַמַעק דער שְׁרֵיבֶער פֿון גַעֶרִיכַט
האַט מִיך אַנּוּמַלַט אַפּגַעשְׁמַעלַט:
— גַעהֶערַט אַז עֲרֵפֶאָסִיאַס מַאַן אִיז מוּיט
און זי האַט פֶאַרשְׁפִילַט אִיר וועלַט.

„מַא זַאל זי קוּמַען אַהִיִים,
שְׁרֵיבֶ אִיר, אַז אִיךְ בִּין גֶרִיִיט,
כֶאַטַש זי האַט גַעלַעכַט מִיט אַ זְשִׁיד,
זי צו נַעמַען ווי זי שְׁמִיִט." —

עֲרֵפָה לִינַט אַוועק דֵּעַם בְּרִיוּן.
אַנַמַעק רופֶט זי צוֶרִיק,
אַפֶּשֶׁר טאַקַע, אַפֶּשֶׁר בְּנֵי אִים
אִיז אִיר כֶאַשְׁערַט אִיר גֶליק?

זי גִיִט פֶאַמַעלַעךְ צוּם פֶענַצְמֶער צוּ,
אִיר האַרץ אִיז מַאַדנַע שׁווער,
דער בֵּית־עוֹלַם שְׁלֶאַפֶט אִין לִבְנַה־שֵׁינִן
און זי ווִינַט אַ לַעצַמַע מֶרַעֶר...

עֲרֵפָה יִשְׁכַּחַת בְּלַיַל בְּחֶדְרָה,
קוּרַאֲת הַמִּכְתָּב עוֹד וְעוֹד.
אַבִּיָהּ, הָאָפֶר הַזָּקֵן, כּוֹתֵב.
קוּרַאֲהָ וְתִשְׁמָה עֲמֻקוֹת.

„עֲרֵפֶאָסִיאַ בְּתֵי, הַבֵּיתָה חֲרִי,
חוּלָה חֲקֵנָה הִיא הָאָם.
קֶרֶאָסַה הַפֶּרָה הַמְלִיטָה סוּף־סוּף,
וְהַכֵּל בְּרוּךְ הַשֵּׁם.

בְּלִילָה הַרְגוּ אֶת אִשְׁתּוֹ בְּגֵרֹן
סִטְאֵשׁ, הַטוֹחֵן שֶׁל הַכֶּפֶר.
עֲתָה הוּא חֲבוּשׁ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם,
וְאֵנִי אוֹכְלִים לְחֶם־צֶר...

אַנִּיסִיאַ, בַּת־הַנֶּפֶחַ, חוּרָה
מִן הָעִיר וְכֶרֶסָה נִמְחָה.
הָאָם בּוֹכִיָה, סוֹבֵא הַנֶּפֶחַ,
וּמֶרְבִּיץ בַּחֲמָה שְׁפוּכָה.

וְאַצֵּל אִיצִקוֹ הַזֵּיִד, הַמְחַג.
נִפְצוּ אֶת כָּל הַשְּׁמֵשׁוֹת.
וְאַיצִקוֹ עֲצֵמוֹ וּבְנֵי־בֵיתוֹ
סִפְטוּ מִכּוֹת הַנְּעוּת.

כֵּן, אַנְטִיק, לְבַלֵּר שֶׁל בֵּית־הַמֶּשְׁפָּט.
עֲצֵרְנִי אֶתְמוֹל וְסָח:
— שְׁמַעְתִּי, בַּעֲלָה שֶׁל עֲרֵפֶאָסִיאַ נִסְטֶר
וְעוֹלָמָה עָלֶיהָ חֶשֶׁךְ.

אַם כֵּן תַּחֲזוֹר נָא הַבֵּיתָה מִיַּד
כָּתֵב לָהּ שְׁמוֹכֵן אֲנִי,
אַם כִּי חִיְתָה בְּתֶךָ עִם זֵיִד,
לִשְׂאֵת אוֹתָהּ כְּמוֹ שְׁהִיא־.

עֲרֵפָה מְסַלֶּקֶת אֶת הַמִּכְתָּב.
אַנְטִיק קוּרָא לָהּ לְחֹזֵר.
אוֹלִי בְּאַמַּת, אוֹלִי לְצִדוֹ
אַשֶׁר צְפוּי לָהּ וְאוֹר?

אַט־אַט קֶרְבָּה הִיא אֶל הַחֲלוֹן,
לָבָה — בּוֹ כֶּבֶד מִחֶר.
בֵּית־הַקְּבֻרוֹת נִם בְּנֵי הַלְּבָנָה
וְדַמַע אַחֲרוֹן נֶגֶר...

רות קען נישט אנטשלאפן ווערן

רות שמיים פארן שפיגל שלאנק
און צעקעמט אירע בלאנדע האר.
די רייד וואס די שוויגער האט גערעדט
זענען ביז צום ווייטיק קלאר.

מארגן, דאס הייסט אין עמלעכע שעה,
וועט די אלטע שוויגער אליין
גיין צו איר פאלק און צו איר גאט
און זי, ווו וועט זי גיין?

אהיים אין דארף ווו דער פאמע טרינקט
און די ביזע שמיפמאמע שעלט,
די געלע מארוסיא, זי האט איר גענוג
פאראומערט, פארפניצמערט די וועלט.

אהיים אין דארף ווו דער פריץ שלאנג
די קנעכט מיט אן איזוערנער רום,
זי געדענקט ווי היינט דעם ברודערס גוף
פארנאסן מיט שוויים און בלום.

אהיים אין דארף ווו דער דולער וואסיל
דערציילט פאר יעדן אין מארק,
ווי אזוי פאן יעזום האט אים געכענטשט
אויפן שפיץ פונעם קלויסמערבארג.

זי צימערט. אין דרויסן רוישט דער מיין:
„קום, רוישקא, געליבטע, קום!
איך האב די אלטע רוסאלקע גענט
און דו ביסט גוט און פרום.

קום, זיי מיין רוסאלקע, רוישקא קרוין,
קום ווער דאס וואסעררווייב,
כ'האב וואסעררוויון פאר דיניע האר
און פערל פאר דיין ליב.

וועסט האבן בני מיר פון כל הגומס,
וואס בעסערס קען נישט זיין,
בני טאג — דאס גינגאלד פון דער זון
און בני נאכט — דעם לבנה-שיין.”

רות הערט און פֿיבערט. יא, זי איז גרייט.
אויב די שוויגער נעמט זי נישט מיט,
ווערט זי די רוסאלקע פֿונעם מיין.
און זי שטייכלט טרויעריק און סיד...

רות התמירה עומדה מול הראי,
מסררת שעה הבהיר.
והדברים שדברה חמותה
פשרם עד לכאב לה נהיר.

מחר, בעוד שעות אחדות,
החמות הזקנה תעור,
ואל אליה תלך, אל עמה —
והיא, לאן היא תחזור?

הביתה, לכפר, בו אביה סובא,
ומקללת אמה-חורגתה?
אותה מארוסיה שדי והותר
דבאה אותה וענתה?

הביתה, לכפר, בו מלכה עבדיו
בסרגול הפריץ הנזעם?
עוד היום היא זוכרת גופו של האח
השטוף בזעה ובדם.

הביתה, לכפר, בו ואסיל השוסה
בשוק מספר לכל איש,
כיצד מפסגת גבעת-המנור
יש ברכה לו היש?

רועדט. בחוץ מהמה הנהר:
„בואי, רח'קה נאווה!
גרשתי הסירונית הזקנה,
ואת כה תמה וטובה.

בואי, רח'קה, היי סירונית,
היי לי בת-זוג כעת.
ששצות-מים אקלע בשערך,
בפנינים את גפך אקשט.

יהיה לך אצלי כל הטוב בעולם,
כל יקר, כל חמדה מהנה.
ביום — אור שמש נוצץ כזהב
בלילה — זיו הלבנה.

רות שומעה ורועדט. בן, היא מסכים.
לחמות אם לא תצטרף —
היא תהיה סירונית של הנהר.
ועף חיכה ועצב.

פְּרַשְׁת־דְּרָכִים. שָׁרָה רוּחַ קִיצִית:
— הַדְּרָכִים עֲתִיקוֹת, שְׁבַע־זֵיל.
אֶחָת אֶל הַכְּפָר, אֶחָת לֵאלֹהִים,
שְׁלִישִׁית אֶל הַיַּעַר תּוֹבִיל.

הַדְּרָף, שְׁלִיעֶר-הַפָּרָא תוֹלִיף.
הִיא דְרָף הַמָּוֶת בְּלָבָד.
הַדְּרָף, שְׁאֶצֶה לְכַפֵּר הַשְּׁלוֹ.
הִיא דְרָף הַלְחָם, הַפֶּת.

חוֹ הַשְּׁלִישִׁית, לֵאלֹהִים הִיא תָבִיא,
הִיא דְרָף שְׁמַחַת-הַחַיִּים,
כִּי שְׁמַחָה אֱלֹהִים הוּא, שְׁמַחַת-עוֹלָם,
כִּי נִצַּח הוּא אֱלֹהִים.

נַעֲמִי קוֹשְׁבַת. לְבָה, הוּא מִבֵּן
שִׁיר רוּחַ קִיצִית שְׁנֹשְׁבָה.
אֶת פִּטְפוּטֶיהָ שְׁמוּעַ שְׁמָעָה
עוֹד בְּעַרְשָׁה עַת שְׁכָבָה.

נִשְׁמַת עֲמֶק. בְּכַר נִיחֻחוֹת
שֶׁל חֲצִיר שְׁעֵתָה-זֶה נִקְצַר.
אִז מְדוּעַ עַד דָּמַע תְּכַאֵב הַפְּרִידָה
וְלִבָּה עָלֶיהָ כֹּה מָר?

אוֹמַרְת נַעֲמִי: "שְׁמַעְנָה, בָּנוֹת,
יְהִי אֲשֶׁר לָנוּ נִכּוֹן.
אָנוּ נַעֲרָף סְעֵדָה אַחֲרוֹנָה
עִם יִחַ וְלֶחֶם-שֶׁפוֹן."

בְּשׁוּלֵי הַמְּסֵלָה יוֹשְׁבוֹת הֵן שְׁלִשְׁתָּן
וְעוֹרְכוֹת בְּדָמֵי הַסְּעֵדָה.
וּמְרַמְזוֹת לָהֶן מִמְּרַחֵק
סַחְתָּנָה וְקִנְיָה, גְּלַמְדָּה.

הַסַּחְתָּנָה הַזְּקֵנָה, הַטּוֹכָה, הַנְּטוּשָׁה,
אֶל מוֹלָן זְרוּעוֹתֶיהָ תִּשְׁלַח:
— שָׁנִים שְׁרַתִי אֶתְכֶן בְּאִמְתָּנָה,
עַל מָה לִי תְכַאֲבֶנָה כָּל-כֶּף?

הַתְּרֻזוֹת בְּסִמּוּף לְמִסְלָה
זְקֵנוֹת וְעִיפּוֹת.
וְהֵן מְרַעֲשׂוֹת כִּמְאוֹ-מִתְמַד
וְלִיעֶר הֵן נִכְסָסוֹת.

יוֹשְׁבוֹת הַנְּשִׁים בְּצַדֵי הַמְּסֵלָה
וְעוֹרְכוֹת הַסְּעֵדָה דוֹמָם.
וּמַעַל לְשִׁלְשָׁה רֵאשֵׁי אֱלֻמָּנוֹת
רוֹחַסוֹת סְנוּנִיּוֹת לְתַמָּן.

אויפן שיידוועג

אויפן שיידוועג זינגט דער זומעררוינגט:
— די וועגן זענען אלט,
איין וועג צום דארף, איין וועג צו גאט,
דער דריטער וועג צום וואלד.

דער וועג וואס פירט צום ווילדן וואלד,
דאס איז דער וועג פון טויט.
דער וועג וואס פירט צום שמילן דארף,
דאס איז דער וועג פון ברויט.

דער דריטער וועג וואס פירט צו גאט,
דאס איז דער וועג פון פרייד,
ווייל גאט איז פרייד און איבערפרייד,
גאט איז אייביקייט.

נעמי האַרַכַּמ. איר האַרץ פֿאַרשמיט
וואָס ס'זינגט דער זומעררוינגט,
זי האָט זיין פלאַפּל שוין געהערט
אין וויגל גאָר, אַ קינד.

זי אַמעמט טיף. סע שמעקט אין פֿעלד
מיט פֿריש-געשניטן היי,
פֿאַר וואָס זשע טוט דאָס שיידן איר
אַזש ביז צו טרערן וויי?

און נעמי זאָגט: „הערט, מעכטער, הערט,
וואָס ס'האַט צו זיין זאַל זיין,
מיר פראַווען די לעצטע סעודה דאָ
מיט קאַרנברויט און ווייץ.“

זיי זעצן זיך ביים ראַנד פֿון וועג
און פראַווען די סעודה שמיל,
פֿון דער ווייטנס ווינקט צו זיי
די אַלטע פֿאַרלאַזטע מיל.

די אַלטע גוטע פֿאַרלאַזטע מיל
שטרעקט אויס די הענט צו זיי:
— איך האָב אייך יאַרן געטריי געדינט,
פֿאַר וואָס טוט איר מיר וויי?

די ליפעביימער פֿאַזע וועג,
זיי זענען מיר און אלט.
זיי רוישן היינט ווי אַלע מאַל
די בענקשאַפֿט צו דעם וואַלד.

די פֿרויען זיצן פֿאַזע וועג
און פראַווען די סעודה שטום
און איבער די דריי אלטנה-קעפֿ
פֿלאַטערן שוואַלכּן פֿרום.